

KONUŞMACIDA KİŞİSEL GÜVEN ÖLÇEĞİ KISA TÜRKÇE FORMU'NUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Ahmet AKIN*

Safiye YILMAZ**

Hifa Şeyma DEMİRBACAK***

Öz

Bu araştırmada Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği Kısa Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliğini incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 232 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda 12 maddeden ve tek boyuttan oluşan modelin yeterli uyum verdiği bulunmuştur ($\chi^2= 143.50$, $sd= 52$, $\chi^2/sd= 2,75$, $RMSEA= .087$, $NFI=.93$, $NNFI= .94$, $IFI= .95$, $RFI= .90$, $CFI= .95$, $GFI= .91$, $SRMR= .042$). Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği Kısa Türkçe formunun iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .94 olarak bulunmuştur. KKGÖ kısa formunun madde toplam korelasyonu .55 ile .80 arasında değişmektedir. Araştırmanın sonuçları Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği Kısa Türkçe formunun geçerli, güvenilir ve akademik araştırmalarda kullanılabilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Konuşmacıda Kişisel Güven, topluluk önünde konuşma korkusu, geçerlik, güvenilirlik, doğrulayıcı faktör analizi

THE VALIDITY AND RELIABILITY OF THE SHORT-FORM OF THE PERSONAL REPORT OF CONFIDENCE AS A SPEAKER

Abstract

The purpose of this study is to examine the validity and reliability of Turkish version of the Short-form of the Personal Report of Confidence as a Speaker. The sample of study consists of 232 university students. Results of confirmatory factor analysis demonstrated that the 12 items loaded on single factor ($\chi^2= 143.50$, $df= 52$, $\chi^2/df= 2,75$, $RMSEA= .087$, $NFI=.93$, $NNFI= .94$, $IFI= .95$, $RFI= .90$, $CFI= .95$, $GFI= .91$, $SRMR= .042$). The internal consistency coefficient of the scale was .94. The corrected item-total correlations of PRCS-SF ranged from .55 to .80. These results show that PRCS-SF is valid, reliable and suitable for academic studies.

Keywords: Confidence as a speaker, Public speaking fear, Validity, Reliability, Confirmatory factor analysis

* Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi, aakin@sakarya.edu.tr

** Uzman psikolojik danışman

*** MEB Rehber Öğretmen

Summary

Purpose and Significance: Public speaking anxiety is quite common. Because of this, high prevalence of public speaking fear and in light of its clinical implications, the need for brief and accurate measurement of this construct is critical. PRCS–SF may be a valid and reliable measurement to assess public speaking fear for Turkish individuals. The main aim of this study is to assess the reliability and structural validity of the Turkish version of the 12-item version of the Personal Report of Confidence as Speaker (PRCS).

Method: The sample of study consists of 232 university students. In this study, as construct validity, confirmatory factor analysis (CFA) was executed to confirm the original scale's structure in Turkish culture. Also internal consistency coefficient and the item-total correlations were examined. Data were analyzed by SPSS 20.0 and LISREL 8.8.

Results: Results of confirmatory factor analysis demonstrated that the 12 items loaded on single factor ($\chi^2= 143.50$, $df= 52$, $\chi^2/df= 2,75$, $RMSEA= .087$, $NFI=.93$, $NNFI= .94$, $IFI= .95$, $RFI= .90$, $CFI= .95$, $GFI= .91$, $SRMR= .042$). The internal consistency coefficient of the scale was .94. The corrected item-total correlations of PRCS-SF ranged from .55 to .80.

Discussion and Conclusions: The purpose of this study was to translate the PRCS-SF into Turkish and to examine its psychometric properties. The original scale factor structure harmonized with the factor structure of the Turkish form. The internal consistency reliability coefficient of the scale was high. The item total correlations regarding the scale are adequate. These results demonstrated that the PRCS-SF had adequate validity and reliability scores. These findings support the use of the short form of the PRCS and suggest that it is a useful instrument for public speaking assessment. However, further studies that will use the PRCS-SF are important for its measurement force.

GİRİŞ

Sosyal kaygı bozukluğu, sosyal yaşamın bozulmasıyla oluşan en yaygın kaygı durumlarından biridir ve günlük yaşamın olağan yönlerinde meydana gelen uyum bozukluğu, üretkenlik kaybı, artan engellemeler ve disfonksiyonellik ile ilişkilidir (Bergamaschi ve diğerleri, 2011). Sosyal kaygı ve korku sayısı ile sosyal kaygı bozukluğu arasında çok güçlü bir ilişki vardır (Ruscio ve diğerleri, 2008). Birçok kişi için, topluluk önünde konuşmak korkulu rüyadır ve kişinin sınırlarını gerebilir, yoğun kaygı yaşamasına neden olabilir. Bundan dolayı daha önce toplum önünde konuşması hiç gerekmemiş olan bir kişinin toplum önünde konuşmasını gerektiren bir konuma getirilmesi o kişide sosyal fobinin oluşmasına neden olabilir. Çünkü toplulukta konuşma durumu, birey tarafından genellikle zorlu ve stresli olarak algılanır; böylece başarılı sosyal iletişimi engelleyen oldukça yaygın bir korku oluşur (Martinez-Pecino & Durán, 2013). Bartholomay'e (2015) göre sosyal fobisi olanların %97'si topluluk önünde stres yaşadığını belirtmiştir.

Ölüm korkusundan daha yaygın olan konuşma veya hazır bir raporu sunma korkusu, insanların toplum önünde konuşma korkusunun onlar için ne kadar önemli olduğu, toplum önünde konuşmaktansa ölmeyi yeğledikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu tür sosyal fobisi olan kişiler çok yoğun endişe ve sıkıntı yaşadıkları için düşüncelerini ifade edecek kelimeleri

bulmakta zorlanırlar ve sonucunda utanç ve aşağılanma hissederler. Bu kişiler, kızaracaklarından, insanların fark edeceği biçimde ellerinin titreyeceğinden ve terleyeceklerinden endişe duyarlar (Dilbaz, 2000). Bu korku, bazen de düşük akademik başarı, mesleki yetersizlik ve artan sağlık sorunları olarak toplumda kendini gösterir (Heeren ve diğerleri, 2013).

Sosyal fobiklerle beraber, topluluk önünde konuşma kaygısı sosyal fobisi olmayanlarda da oldukça sık görülen bir kaygıdır (England ve diğerleri, 2012; Furmark, 2002; Stein, Torgrud, & Walker, 2000; Tillfors ve Furmark, 2007). Toplumdaki kişilerin yaklaşık %20'si topluluk önünde konuşma kaygısı bildirirken, bu oran lise öğrencilerinde %35'e varmaktadır. Sosyal kaygı bozukluğu ve toplulukta konuşma kaygısı benzer orjinli olmasına rağmen, araştırmalar bunların bazı farkları olduğunu ileri sürerek, toplulukta konuşma kaygısı yaşayan bireylerin sosyal kaygı bozukluğu yaşayan bireylere göre kaygısız olan kişilerle daha çok benzerlik gösterdiğini ortaya koymuştur (Bartholomay, 2015). Yapılan çalışmalar, bireyin öz yeterliliğinde iyileşmenin sosyal kaygı semptomlarında azalmanın öngörücüsü olduğunu belirtmektedir (Gaudio & Herbert, 2003).

Topluluk önünde konuşma korkusu yaşayan öğrenciler, sınıf önünde konuşmaktan sıkıntı duyma, okul ve sınıfta gerginlik hissi nedeniyle lise ve üniversite döneminde başarısızlık yaşayabilmekte veya okulu bırakabilmektedirler (Van Ameringen ve diğerleri, 2003 akt., Gültekin & Dereboy, 2011). Tüm bu literatür doğrultusunda, topluluk önünde konuşma korkusunun, klinik sonuçlar ışığında kısa ve doğru ölçümü gereklidir. Alanyazında topluluk önünde konuşma korkusunu ölçmek amacıyla geliştirilmiş birkaç ölçek (Toplulukta Konuşurkenki Kişisel İfadeler Ölçeği, Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği ve İletişim Kurma Ölçeği) vardır. Bu ölçeklerden en sık kullanılanı Hook, Smith ve Valentiner (2008) tarafından geliştirilen Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeğidir (Heeren ve diğerleri, 2013). Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği, sosyal kaygı ölçeklerinden biridir, daha çok insanların topluluk önünde konuşma korkusunu değerlendirmek için kullanılır ve konuşmacıda güven ve iletişim kurma kaygısını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir (Hofmann & Marten DiBartolo, 2000). Türkiye'de her ne kadar iletişim kurma kaygısını ölçen bazı ölçme araçları bulunsa da tam anlamıyla toplulukta konuşma kaygısını değerlendiren bir ölçeğe rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada Hook ve diğerleri (2008) tarafından geliştirilen *Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeğinin* (KKGÖ)'nin Türk diline uyarlanması, geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

İşlem

Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeğinin uyarlama çalışması için ölçeği geliştiren yazarlar ile e-mail yoluyla iletişime geçilmiş ve ölçeğin Türkçe'ye uyarlanabilmesi için gereken izin alınmıştır. Konuşmacıda Kişisel Güven ölçeği öncelikle iyi düzeyde İngilizce bilen 4 akademisyen tarafından Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra bu Türkçe formlar tekrar İngilizceye çevrilerek iki form arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Daha sonra eğitim bilimleri ve ölçme değerlendirme alanlarında uzman 3 akademisyen elde ettikleri Türkçe formlar üzerinde tartışarak anlam ve dilbilgisi açısından gerekli düzeltmeleri yapmış ve Türkçe form elde edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır.

Ölçeğin güvenilirliğini incelemek için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Madde analizi ise düzeltilmiş madde-toplam puan korelasyonu ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri için LISREL 8.88 ve SPSS 20.0 programları kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmacı çalışma grubu farklı üniversitesinde öğrenim gören üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Yaşları 18-35 arasında değişen çalışma grubundaki öğrencilerin 122'si kadın (% 52,58) ve 110'u (%47,42) erkektir.

Veri Toplama Aracı

Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği Kısa Formu (The Short Form of the Personal Report Of Confidence as a Speaker Scale (PRCS); *Hook ve diğerleri, 2008*). Ölçek bireyin topluluk içinde konuşma kaygısını ölçen ve bireyin kendisi hakkında bilgi vermesine dayanan (personal-report) bir ölçektir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Yüksek puanlar yüksek düzeyde konuşmacıda kişisel güven düzeyini göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Uyum geçerliği çalışmasında konuşmacıda kişisel güven ile topluluk önünde konuşmaya yönelik öz-ifadeler pozitif ($r = .56$) ve negatif ($r = .71$) alt boyutlarıyla pozitif ilişkili bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizinde tek boyutlu modelin uyum indeksi değerleri: CFI= .95, TLI= .94, RMSEA= .07, SRMR= .04 olarak bulunmuştur.

BULGULAR

Güvenirlik ve Madde analizi Çalışmasına İlişkin Bulgular

Konuşmacıda Kişisel Güven ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ölçeğin tamamı için .94 olarak bulunmuştur. Uyarlanmaya çalışılan *Konuşmacıda Kişisel Güven* ölçeğinde yer alan maddelerin madde analizi olarak madde-toplam korelasyonu hesaplanmıştır. Madde toplam korelasyonu, her bir maddeden elde edilen puan ile toplam puan arasındaki ilişki anlamında kullanılmakta olup her bir maddenin korelasyon katsayısı hesaplanarak Tablo 1'de verilmiştir. Ölçeğin düzeltilmiş madde-toplam korelasyon katsayılarının .55 ile .80 arasında değiştiği görülmektedir.

Tablo 1: Madde-Toplam Test Korelasyon Sonuçları

Madde No	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyonu	Madde Silindiğinde Güvenirlik Katsayısı
1	,64	,93
2	,71	,93
3	,76	,93
4	,79	,93
5	,71	,93
6	,55	,94
7	,67	,93
8	,74	,93
9	,80	,93
10	,79	,93

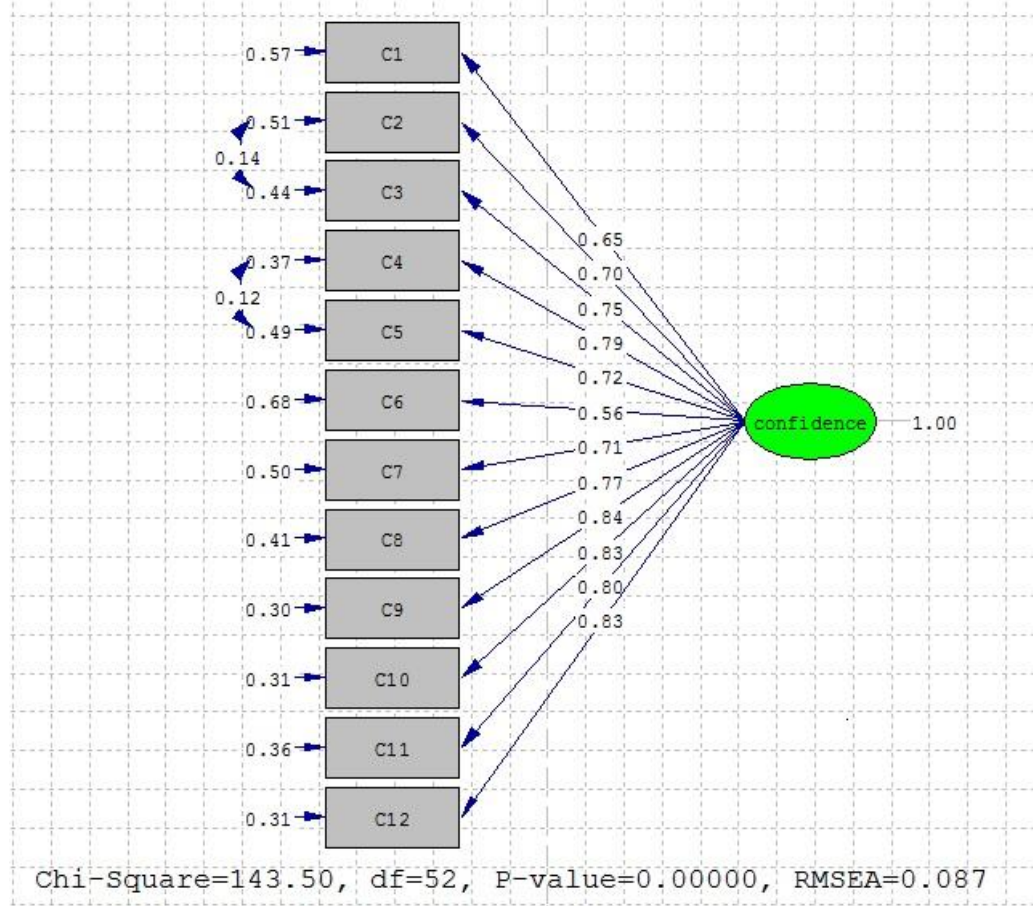
11	,76	,93
12	,79	,93

Geçerlik

Yapı geçerliği

Doğrulayıcı Faktör analizi (DFA). Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği'nin yapı geçerliği için ölçeğin orijinal formunda bulunan faktörlerin doğrulanması amacıyla birinci düzey DFA uygulanmıştır. Birinci düzey doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen uyum indeksleri ($\chi^2=143.50$, $sd=52$, $\chi^2/sd=2,75$, $RMSEA=.087$, $NFI=.93$, $NNFI=.94$, $IFI=.95$, $RFI=.90$, $CFI=.95$, $GFI=.91$, $SRMR=.042$) tek boyutlu modelin iyi uyum verdiğini ortaya koymuştur (Hu ve Bentler, 1999). Ancak 2.-3. ve 4.-5. maddeler arasında ikili hata kovaryansları tanımlanmıştır. Ölçeğin faktör yüklerine ve tek alt boyutuna ilgili ilişkin bulgular Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. KKGÖ-KF'nun path diagramı ve faktör yükleri

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeği Kısa Formu'nun Türkçeye uyarlanması ve Türkçe formun geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için ölçeğin orijinal formunda bulunan faktör yapısının doğrulanması için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA'da modelin yeterliği GFI, CFI, NFI, RFI, IFI ve AGFI gibi çeşitli uyum indeksleriyle değerlendirilmektedir ve mükemmel uyum değerinin .95 ve kabul edilebilir uyum değerinin .90 (Hu & Bentler, 1999; Tabachnick & Fidell, 2007), RMSEA indeksi için mükemmel uyum değerinin .05 ve kabul edilebilir uyum değerinin .08 olduğu şeklinde açıklanmaktadır (Brown & Cudeck, 1993). χ^2/sd değeri ise 2-3 arasının kabul edilebilir, 0-2 arasının ise iyi uyum değeri olduğunu gösterir (Schermelleh-Engel & Moosbrugger, 2003). Böylece uyum indekslerinin kabul edilebilir ve iyi uyum değerleri dikkate alındığında, ölçeğin tek faktörlü yapısının kabul edilebilir uyum verdiği anlaşılmıştır.

Konuşmacıda Kişisel Güven Ölçeğine ait iç tutarlılık güvenilirliğine yani Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır. Güvenilir ölçme araçları, kendisini oluşturan maddeleri arasında yüksek düzeyde tutarlılık gerektirmektedir. Özdamar (1999) güvenilirlik katsayısına ilişkin ölçüt değerleri aşağıda olduğu gibi ifade etmektedir. $.00 < \alpha < .40$ olduğu zaman ölçek güvenilir değildir. $.41 < \alpha < .60$ olduğu zaman ölçek düşük güvenilirliktedir. $.61 < \alpha < .80$ olduğu zaman ölçek orta düzeyde güvenilirirdir. $.81 < \alpha < 1,00$ olduğu zaman ölçek yüksek düzeyde güvenilirirdir. Verilen ölçüt değerlere göre bu ölçeğin oldukça yüksek düzeyde bir güvenilirlik katsayısına sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçekte yer alan maddelerin madde analizi olarak madde-toplam korelasyonu hesaplanmıştır. Ve ölçekte yer alan tüm maddelerin yüksek puanlara sahip olduğu bulunmuştur. Ölçekten herhangi bir maddenin çıkarılmasına gerek görülmemiştir. Ölçeğin kısa olması, kolay cevaplanır olması ve katılımcıların ölçeğe gerçekçi yanıtlar verebilmesi için uygulamaya yeterince geniş bir zaman ayrılmış olması da geçersiz ya da güvenilmez cevaplar toplanmış olması ihtimalini oldukça düşünerek güvenilirliği artırmaktadır (Buhrmester, Kwang, & Gosling, 2011).

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde bireylerin toplulukta konuşma kaygısını ölçmeyi amaçlayan Konuşmacıda Kişisel Güven Kısa Formunun Türkçe Formunun geçerlik ve güvenilirlik özelliklerinin yeterli olduğu söylenebilir. Bu çalışmada yapılan çalışmalara ek olarak, ölçeğin ölçüt geçerliğini belirlemek amacıyla Konuşmacıda Kişisel Güven Kısa Formu Türkçe Formunun, çeşitli sosyal fobileri değerlendiren ölçme araçlarıyla ilişkisi incelenebilir.

Bu çalışmanın sonuçlarını yorumlarken bazı noktalar göz önünde bulundurulmalıdır. Adaptasyonu yapılan ölçek yalnızca tek faktörden oluşmaktadır. İleride geliştirilecek ölçek Konuşmacıda Kişisel Güven davranışının alt türleri olup olmadığını araştırmaya izin verici nitelikte olabilir. Bu davranışın incelenmesi, toplumda sıklıkla görülen toplulukta konuşma korkusu sorununun giderilmesi için belirlenecek konuşmacıda öz-güven eksikliğini önleyici stratejiler için yardımcı olabilir. Ayrıca ölçeğin gelecek çalışmalarda ilişkili olduğu kavramlar açısından incelenmesi hem araştırma hem de pratik için faydalı olacağı ön görülmektedir. Bu çalışmanın örnekleme üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Dolayısı ile yaşlı nüfusun ve daha genç nüfusun benzer özellikler gösterip göstermediğini ayrıca incelemek gerekir.

KAYNAKÇA

- Bartholomay, E. M. (2015). *Treating public speaking anxiety: A comparison of exposure and video self-modeling*. (Yüksek lisans tezi). Cornerstone: A Collection of Scholarly and Creative Works for Minnesota State University. Minnesota State University, Minnesota.
- Bergamaschi, M.M., Queiroz, R. H. C., Chagas, M. H. N., Oliveira, D.C.G., Martinis, B.S., Kapczinski, F., Quevedo, J., Roesler, R., Schroder, N., Nardi, A., Martin-Santos, R., Hallak, J. E. C., Zuardi, A.W., Crippa, J.A. (2011). Cannabidiol Reduces the Anxiety Induced by Simulated Public Speaking in Treatment-Naive Social Phobia Patients. *Neuropsychopharmacology*, 36, 1219-1226.
- Buhrmester, M., Kwang, T., & Gosling, S. (2011). Amazon's Mechanical Turk: A New Source Of Inexpensive, Yet High-Quality Data. *Perspect. Psychol. Sci.* 6, 3-5. doi: 10.1177/1745691610393980
- Dilbaz, N. (2000). Sosyal anksiyete bozukluğu: Tanı, epidemiyoloji, etiyoloji, klinik ve ayırıcı tanı. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 2(3), 21.
- England, E. L., Herbert, J. D., Forman, E. M., Rabin, S. J., Juarascio, A., Goldstein, S. P. (2012). Acceptance-based exposure therapy for public speaking anxiety. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 1, 66-72.
- Furmark, T. (2002). Social phobia: Overview of community surveys. *Acta Psychiatr Scand*, 105(2), 84-93.
- Gaudio, B. A., & Herbert, J. D. (2003). Preliminary psychometric evaluation of a New Self-Efficacy Scale and its relationship to treatment outcome in social anxiety disorder. *Cognitive Therapy & Research*, 27(5), 537.
- Gültekin, B. K., & Dereboy, İ. F. (2011). Üniversite öğrencilerinde sosyal fobinin yaygınlığı ve sosyal fobinin yaşam kalitesi, akademik başarı ve kimlik oluşumu üzerine etkileri. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22(3),150-158.
- Heeren, A., Ceschi, G., ValentinerD. P., Dethier, V., Philippot, P. (2013). Assessing Public Speaking Fear With The Short Form Of The Personal Report Of Confidence As A Speaker Scale: Confirmatory Factor Analyses Among A French-Speaking Community Sample. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 9, 609-618.
- Hofmann, S. G., & DiBartolo, P. M. (2000). An Instrument to Assess Self-Statements During Public Speaking: Scale Development and Preliminary Psychometric Properties. *NIH Public Access Author Manuscript*, 31(3), 499-515.
- Hofmann, S. G., Moscovitch, D. A., Litz, B.T., Kim, H. J., Davis, L. L., Pizzagalli, D. A. (2005). The Worried Mind: Autonomic and Prefrontal Activation During Worrying. *Emotion*, 5(4), 464-475.

- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structural analysis: conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55.
- Martinez-Pecino R., & Durán, M. (2013). Social communication fears: Factor analysis and gender invariance of the Short-Form of the Personal Report of Confidence as a Speaker in Spain. *Personality and Individual Differences*, 55, 680–684.
- Ozdamar, K. (1999) *Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi 1*. Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- Ruscio, A. M., Brown, T. A., Chiu, W. T., Sareen, J., Stein, M. B., Kessler, R. C. (2008). Social Fears And Social Phobia In The Usa: Results From The National Comorbidity Survey Replication. *Psychol Med*, 38(1), 15-28.
- Schermelleh-Engel, K., & Moosbrugger, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Stein, M. B., Torgrud, L. J., & Walker, J. R. (2000). Social phobia symptoms, subtypes, and severity: Findings from a community survey. *Arch Gen Psychiat*, 57, 1046-1052.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston: Allyn and Bacon.
- Tillfors, M., & Furmark, T. (2007). Social phobia in Swedish university students: Prevalence, subgroups and avoidant behavior. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*, 42(1), 79-86.